

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

23. september 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 8 (Aktstykke nr. 162) af 19. september 2019

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse den årlige stigning i udgifterne – i procent og i mia. kr. med én decimal – i hhv. stat, kommuner og regioner såfremt finansministeriets beregningstekniske principper for fremskrivningen efter den mellemfristede planlægningshorisont anvendes for perioden 2020-2025?

Svar

Finansministeriets langfristede fremskrivninger baseres på beregningstekniske principper efter den mellemfristede planlægningshorisont (aktuelt 2025), idet der efter 2025 ikke er taget stilling til den samlede finanspolitiske prioritering.

De beregningstekniske principper efter 2025 tager udgangspunkt i en række beregningstekniske antagelser, herunder uændret skattebelastning og kompensationsgrader (fx i dagpengesystemet), og at de nominelle offentlige serviceudgifter målt ”pr. bruger” følger lønudviklingen. Samtidig antages, at befolkningens fordeling på arbejdsmarkedskategorier såsom beskæftigelse, ledighed, førtidspension mv., før indregning af reformvirkninger, er konstant for de enkelte alders-, køns- og herkomstgrupper. Herudover indregnes bidrag fra ændringer i efterløns- og folkepensionsalder mv. og fra øget uddannelsesniveau. Ændringer i befolkningens sammensætning på alder, køn, herkomst og uddannelse mv. slår dermed igennem i fremskrivningen af beskæftigelse og antallet af overførselsmodtagere.

Antagelserne om det offentlige forbrug efter 2025 tager udgangspunkt i et beregningsprincip om, at det nominelle offentlige forbrug følger det beregnede demografiske træk og lønudviklingen. Det vil sige dels demografi og dels den generelle velstandsudvikling. Det svarer til de principper, der også anvendes i holdbarhedsvurderinger fra DØR, DREAM, EU m.fl. Hvis befolkningssammensætningen på alder, herkomst mv. var uændret, vil de anvendte principper svare til, at det offentlige forbrug efter 2025 udgør en uændret andel af BNP (nominelt).

Når der er produktivitetsvækst i de private erhverv, der leverer til offentligt forbrug, vil produktionsomkostningerne og prisen på disse leverancer stige mindre end lønstigningstakten. Når der er produktivitetsvækst i de private erhverv indebærer de beregningstekniske antagelser dermed, at der indregnes en løbende vækst

i det reale varekøb og derigennem i de samlede reale ressourcer til offentlig service pr. bruger. Dette bidrag til realvæksten i det offentlige forbrug i de langsigtede fremskrivninger er *ikke* knyttet til den demografiske udvikling, men derimod til produktivitetsvækst i den private sektor. Hvis fx produktivitetsvæksten i den private sektor var nul, ville den beregnede vækst i det offentlige forbrug pba. beregningstekniske princip svare til væksten i det demografiske træk. Det bemærkes, at der ikke tages højde for stigende produktivitet i den offentlige sektor i beregningen.

Det forudsættes i besvarelsen, at spørgeren ønsker en beregning af, hvad det offentlige forbrug samlet set og for delsektorer ville stige med, hvis det år for år fulgte den beregnede *gennemsnitlige årlige vækst* i årene 2020-2025 på baggrund af Finansministeriets beregningstekniske principper for væksten i det offentlige forbrug efter planlægningshorisonten.

For 2020 er niveauet for de kommunale og regionale service-, og driftsudgifter fastsat med *Aftale om kommunernes økonomi for 2020 af 6. september 2019* og *Aftale om regionernes økonomi for 2020 af 4. september*.

Det bemærkes, at beregninger for enkeltår tilbage i tid af den offentlige forbrugs-vækst efter Finansministeriets langsigtede fremskrivningsprincipper ikke er meningsfulde. Det langsigtede fremskrivningsprincip efter 2025 anvendes i en normal konjunktursituation med stabil lønudvikling. Med de konjunkturudsving mv., som der har været i den historiske periode, har den faktiske lønstigningstakt imidlertid svinget mellem 1¼ og 4¾ pct. om året. Det er ikke meningsfyldt at opgøre den beregningstekniske realvækst år for år ud fra så store udsving i lønstigningstakten. I tabel 1 er derfor vist det beregnede gennemsnit for perioden.

Det bemærkes desuden, at der i nationalregnskabet kun findes en samlet deflator for det offentlige forbrug under ét. Prisudviklingen er teknisk forudsat at være ens i delsektorerne. De andele af det offentlige forbrug, som består af hhv. lønninger og varekøb, varierer imidlertid på tværs af delsektorer, hvorfor pris- og lønudviklingen også i praksis kan forventes at variere.

Det bemærkes, at Finansministeriet ikke skønner over udviklingen i det offentlige forbrug opdelt på kommuner, regioner og den statslige sektor frem mod 2025. Det er i beregningen forudsat, at delsektorernes andel af det offentlige forbrug i 2019 svarer til den gennemsnitlige andel fra 2007 til 2018.

Det bemærkes, at de beregningstekniske principper anvendt illustrativt i tabel 1 ikke er udtryk for et demografisk træk, men netop som redegjort ovenfor afspejler langsigtede beregningstekniske principper i holdbarhedsberegningen.

Tabel 1

Beregnet vækst i det offentlige forbrug på baggrund af Finansministeriets beregningstekniske fremskrivningsprincip inden for den mellemfristede planlægningshorisont, 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Beregnet gennemsnitlig årlig vækst forudsat i beregningerne, 2020-2025						
Samlet	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
- Kommuner	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
- Regioner	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
- Stat	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Stigning i mia. kr. forudsat i beregningerne, 2020-priser						
Samlet	6	6	6	6	6	6
- Kommuner	3	3	3	3	3	3
- Regioner	2	2	2	2	2	2
- Stat	1	1	1	1	1	1

Anm.: Den gennemsnitlige årlige vækst i det offentlige forbrug er beregnet på baggrund af finansministerets beregningstekniske principper efter den mellemfristede planlægningshorisont, er en gennemsnitsbetragtning, som ikke er tiltænkt til beregninger i enkeltår.

Det er i beregningen forudsat, at kommunernes, regionernes og statens andel af det offentlige forbrug i 2019 svarer til den gennemsnitlige andel fra 2007 til 2018 (hhv. ca. 50 pct., 25 pct. og 25 pct.).

Der er i beregningen anvendt en beregnet lønstigningstakt på baggrund af et gennemsnit af lønstigningstakten i hele økonomien ifølge Nationalregnskabet samt DA's lønindeks for industrien. For pris- og lønstigningstakten for det offentlige forbrug er anvendt Nationalregskabets deflator for det samlede offentlige forbrug opgjort ved inputmetoden ekskl. afskrivninger. Det bemærkes, at der i nationalregnskabet kun findes én samlet deflator for det offentlige forbrug. Prisudviklingen er således teknisk forudsat at være ens i sektorerne.

Kilde: Danmarks Statistik, Opdateret 2025-forløb, august 2019 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister